

“La ‘PSÜEvergència’ no admet que les classes populars governin Catalunya”

Res no acaba bé si no comença bé. El president d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, i la seva formació ho han viscut en pròpia pell. L'expulsió d'Esquerra del Govern català és el punt final del Govern d'esquerres a Catalunya i obliga la formació independentista a replantejar la seva estratègia.

Per a una reincorporació tranquil·la a la vida política després d'una angina de pit... Déu n'hi do, no?

—Quan els metges em parlaven d'un retorn plàcid a la política, estava convençut que es referien a una altra cosa de la que m'he trobat. Una crisi de govern només arribar, una remodelació, la fase final de l'Estatut, la decisió d'Esquerra al referèndum i el cessament dels consellers d'Esquerra al Govern de la Generalitat. Tot això en 21 dies.

—La capacitat d'autodestrucció d'aquest projecte tripartit ja es podia entreveure tal com va començar?

—Hi ha qui creu que la legislatura catalanista i d'esquerres va durar cinc setmanes i que a partir d'aquell moment ja quedava sentenciada. Potser per l'impacte del moment, i per ser-ne protagonista, no tenia la perspectiva suficient per veure-ho. Amb el pas d'aquests anys hem pogut constatar coses. Primera, la subordinació del sistema de partits polítics catalans a dos interessos. Uns, als interessos de Madrid, del Govern espanyol, del PSOE i del seu president, sempre per davant dels interessos de Catalunya, del govern de la Generalitat i del seu president. En segon lloc, el pes enorme d'algunes estructures de poder econòmic, financer i empresarial alienes als interessos del país. Això ha pesat més que la voluntat de fer un govern d'esquerres, catalanista i desacomplexat que fes passar al davant una certa visió de país desacomplexat, de plenitud na-

cional, d'avanç social, de modernització tecnològica.

—Vist què ha passat, un pacte “catalanista i d'esquerres” ha arribat massa aviat o és genèticament inviable és la política catalana d'avui?

—És difícil un pacte així en un sistema de partits doblement subordinats, com deia. L'opció nacional de la dreta catalana és el mercat espanyol. L'opció social de l'esquerra majoritària catalana és el projecte d'Espanya. Per tant, queda al marge un projecte nacional i d'esquerres, que és ara encara minoritari. Que és difícil, ja ho sabíem. Novament, tornem a comptar només amb les nostres forces. Per tant, amb aquest gest, Maragall el que fa és retornar a Esquerra tota la capacitat i aquell perfil propi que tant inquietava en les eleccions últimes a PSC i Convergència.

—Vista la inexistència d'aliats amb referents socials i nacionals no “subordinats”, com dieu, a l'estructura espanyola, quines opcions té ERC?

—Quan el president d'una formació nacionalista pacta amb el president del Govern espanyol, i es passa per l'arc de triomf una decisió del Parlament de Catalunya, el nacionalisme s'ha desat al calaix de baix, com deia Foix. I com que l'opció d'“esquerres” del PSC està subordinada als interessos d'Espanya, vol dir que no hi ha opció de govern d'esquerres. Per tant, Esquerra no està prèviament condicionada a un pacte o altre. També queda clar que Esquerra, quan participi en un pacte nou de govern, lli-

garà molt més curt determinades decisions que no es van fer bé. Per exemple: jo no hauria d'haver sortit mai del Govern de la Generalitat. Al llarg d'aquests dos anys a Barcelona i a Madrid Esquerra ha dit massa vegades “sí” al partit socialista. I hem dit massa vegades “sí” amb la voluntat i la predisposició de no obstaculitzar l'experiència d'un govern nou que tanta il·lusió va causar a molta gent. La veritat és que el partit hegemònic en el govern nou ha actuat amb pràctiques velles. Per tant, amb pràctiques velles i protagonistes antics no es pot fer política nova.

—Amb aquesta nova-vella situació, Esquerra recupera allò de l'equidistància?

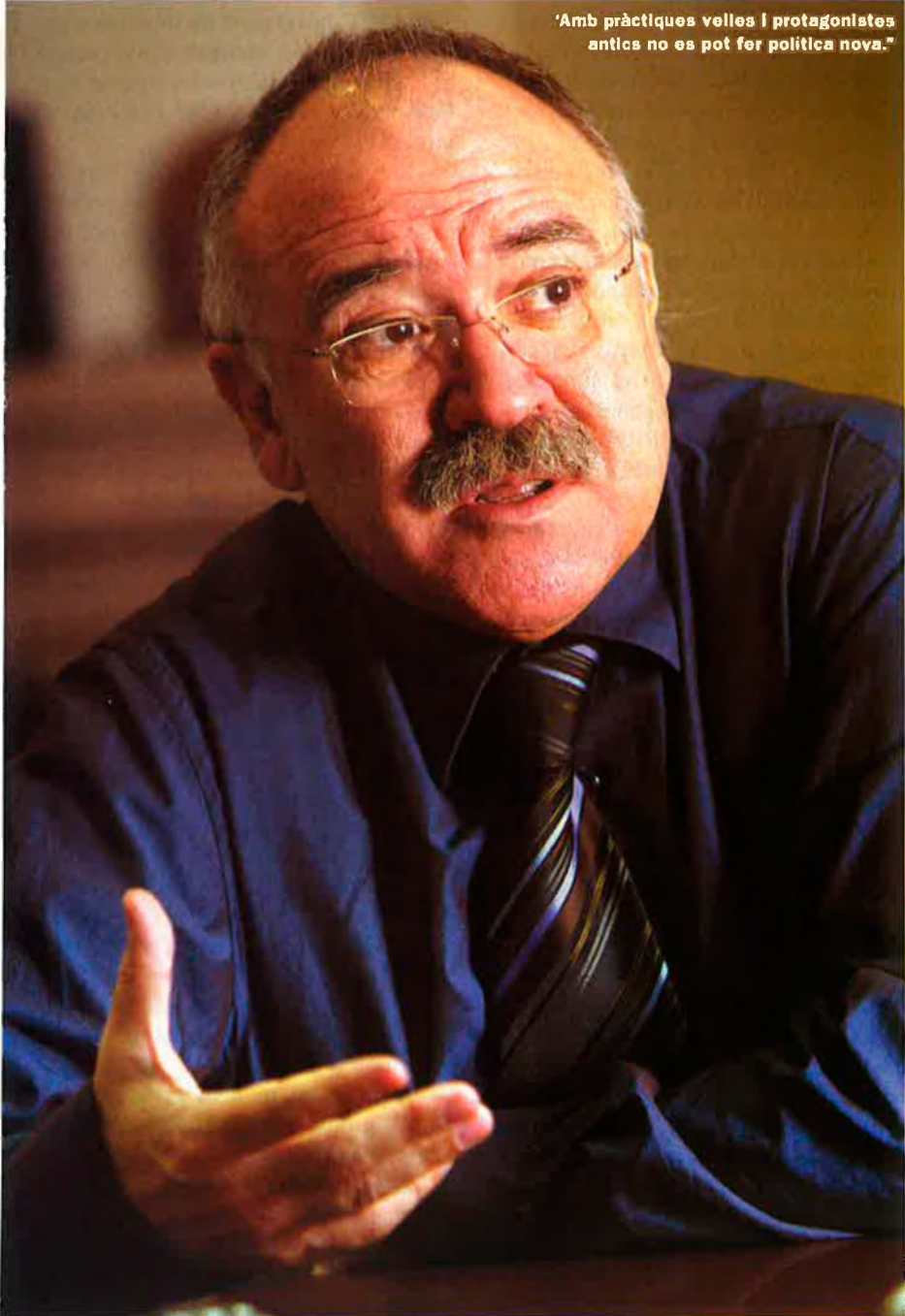
—A veure, Esquerra recupera la llibertat absoluta de maniobra per un perfil propi, que no és ni catalanista de dretes, ni d'esquerra sucursal. És un partit d'esquerra nacional. Esquerra recupera no l'equidistància, que voldria dir que tant ens fa els uns com els altres, sinó la independència del seu projecte.

—...i més llibertat a l'hora d'establir pactes?

—Sí, absolutament. Hi haurà uns nous resultats electorals. Queda clara, amb aquesta experiència de govern, una cosa que ja sospitàvem: l'aventura de donar confiança a l'esquerra espanyola no dona resultat. Ara, ningú no ens podrà dir que no ho hem intentant. Ho hem intentat. També ho hem intentat amb l'esquerra subalterna catalana.

Hem comprovat que mentre Esquerra tingui la força que té, per governar Catalunya ja no és important amb qui sinó per fer què. Perquè a l'hora de la veritat, els uns i els altres funcionen a partir dels mateixos interessos. És a dir, l'esquerra espanyola pacta amb la dreta catalana, que és el que sempre ha passat al llarg de la història. I pacta davant del silenci vergonyant de l'esquerra catalana i del PSC, que a Madrid no existeix. I punt. Per tant, si Esquerra fa un altre pacte de govern, quan el faci, el farà en funció

'Amb pràctiques velles i protagonistes antics no es pot fer política nova.'

d'un programa de govern. I l'etiqueta catalanista i d'esquerres la portarem nosaltres, no uns altres.

Però no és només una qüestió d'una actitud de fermesa i de coherència nacional davant l'Estatut. Aquí hi ha uns interessos econòmics molt clars que es deuen pensar que podrien campar lliurement. Però s'han trobat amb consellers d'Esquerra molt estrictes a l'hora d'aplicar la normativa vigent. Per tant, sectors empresarials vinculats al món de les grans superfícies, dels equipaments comercials, de la telefonia mòbil, de les

noves tecnologies de la comunicació, etc., potser es van pensar que podrien fer determinades coses que no les han pogut fer. I ara, evidentment ja tenen carta blanca per fer-les.

—**No és un recurs còmode això de treure "poders fàctics"?**

—No és que sigui còmode, és que és veritat. No pot ser que l'agenda política d'aquest govern catalanista i d'esquerres la marqués la premsa conservadora i la que passa per *progre*. Això és intolerable i és el que ha passat. Però em refereixo també a d'altres sectors empre-

sarials, no directament vinculats a mitjans de comunicació. Per això recomano mirar amb atenció quines polítiques seguirà el govern de la Generalitat en aquests àmbits i qui se'n faran càrrec. I vull distingir clarament entre els interessos empresarials absolutament legítims, que són els majoritaris, i són el resultat de la feina de l'esperit emprenedor i de la voluntat de modernització i d'obertura de l'economia, d'aquells altres d'acostumats a navegar en la tranquil·litat d'unes relacions privilegiades amb certes administracions. Amb Esquerra s'ha mantingut inflexible.

—**Esquerra havia apostat per col·laborar amb l'esquerra espanyola. Tot això també queda tallat?**

—Tal com farem al Parlament de Catalunya, farem al parlament espanyol. Les lleis que considerem positives per al país les votarem, les que no, no. Hem intentat l'entesa amb l'esquerra espanyola, però en els temes de concepció d'estat no té una posició realment diferent a la de la dreta espanyola. El federalisme espanyol no existeix. En què consisteix l'Espanya plural? En 17 comunitats autònomes i dues places africanes. Això i res més.

També havíem d'intentar a Catalunya un govern d'esquerres. Però aquesta aposta ha estat frustrada. El PSC no vol que hi hagi un govern d'esquerres a Catalunya, i CiU, tampoc. Ja s'han posat d'acord en els temes essencials. També s'han posat d'acord amb qui mana al PSC. Qui mana al PSC és el secretari general del PSOE, com s'ha vist amb el pacte Mas-Zapatero.

—**Per tant, avui, si les majories ho permeten, és menys llunyà un acord d'Esquerra amb CiU?**

—D'entrada el PSC no ha volgut governar més amb Esquerra. Alhora, Convergència diu que no governarà amb un partit que hagi votat "no" a l'Estatut. És Convergència també qui exclou Esquerra. Per tant, els uns i els altres desitgen el pacte de la *PSOEvergència*. La *PSOEvergència* no admet que les classes mitjanes dels sectors populars governin Catalunya. Nosaltres representem aquests sectors socials, de procedències territorials, socials diverses.

Haurem de veure qui vol avançar més del que ha estat possible en aquests dos anys i mig. Si no ho vol ningú, ens mantindrem a l'oposició. Però llavors serem

el primer partit de l'oposició.

—Quin futur polític creieu que té Pasqual Maragall?

—No faré cap comentari de cap dirigent polític. Evidentment, pel que sembla, no ha tingut una relació fàcil amb el seu partit. I hem comprovat que el seu entorn immediat no ha estat positiu en decisions sorprenents que ha pres el president. Però Esquerra, i jo particularment, tenim màxim respecte pel president de la Generalitat. Simplement crec que s'ha equivocat i no ha sospesat les conseqüències de la decisió que ha pres. Passarà a la història per posar fi a la primera experiència de govern d'esquerra i catalanista en 65 anys al nostre país.

—Pel que fa al vostre cas, heu sentit qüestionat el vostre lideratge?

—En aquests moments no es qüestiona en Esquerra qui ha de ser el candidat...

—I la direcció d'Esquerra ha quedat tocada?

—No, no. Alguns dels missatges que es van sentir en les assemblees locals o en el mateix consell nacional en què vam decidir votar "no" al referèndum d'aquest Estatut, eren molt clars: "no volem uns altres dirigents, volem que aquests dirigents prenguin una altra decisió". En això hi ha hagut acord total.

—El fet de sortir del Govern, en un moment com aquest, pot afectar la cohesió interna d'ERC?

—Esquerra és un partit que no respon a mecanismes de pensament únic. Això és el que ha volgut fer el PSC al Govern, com si fos un govern monocolor amb un parell de partits més, l'un convidat i l'altre de visita. Esquerra és el contrari del pensament únic. El que sí que ha demostrat la nostra història més recent és que, en els moments de més adversitat es produeix una mena de cohesió instantània immediata i amb una intensitat inusitada. Aquesta fortlesa interna genera també exteriorment un corrent de solidaritat i de simpatia, de manera que pel carrer la gent t'atura i a la seu d'Esquerra no para de sonar el telèfon de persones que volen afiliar-se. Això no passava des del gener del 2004, quan el meu afer de la reunió amb ETA.

Castiguen Esquerra per ser un partit nacional i independent, que fa prevaler el Parlament català, per ser un partit d'esquerres que no se sotmet a interessos de grups econòmics. Això provoca un sentiment de solidaritat entre la gent

que té aquesta visió de la política... Com més ens ataquen més forts som.

—Però això deu tenir un límit, no?

—No ho sé, però històricament és així. Tenim l'experiència del darrer cicle electoral: Teníem 150.000 vots i un diputat a Madrid. Vam passar a 650.000, i vuit. Que n'extreguin conclusions.

—Després d'això, ha quedat tocat el prestigi de la política catalana?

—El to ofensiu d'alguns dirigents del partit socialista i de Convergència i Unió cap a Esquerra és el símptoma més recent de l'espanyolització—formal i no només ideològica—de la política catalana. És un símptoma més de la sucursalització política.

Ara la legislatura l'acaba d'enterrar el president de la Generalitat. Per tant, entrem en una fase una mica complicada. Malgrat això, Esquerra actuarà amb responsabilitat, seriositat i elegància. Per tant, facilitarem un traspàs de poder sensat que no perjudiqui la ciutadania. Ara, es crea un innecessari clima enrairit. Que es castigui la discrepància és molt greu. Per a Esquerra hauria estat molt més còmode dir sí a l'Estatut i continuar tenint sis consellers, però Esquerra no és ni el PSC ni Convergència.

—Acabat el tripartit, ara què?

—L'error del PSC de treure Esquerra del Govern ens ofereix l'oportunitat excepcional de tornar a ampliar, en un moment d'adversitat, la nostra base social, de sumar nous sectors al projecte que defensem. Hi ha un sector de classes mitjanes empresarials, profundament descontentes de constatar que Espanya no és cap valor afegit per Catalunya, sinó una llosa que impedeix la competitivitat, la modernització i el progrés econòmic. Aquests sectors, que podien estar al voltant de CiU, aspirem a representar-los. I hi ha les bases d'esquerres dels dos partits que s'han quedat dins del govern, no? Aquestes bases d'esquerres han de ser conscient que són les seves formacions les que no volen un govern d'esquerres a Catalunya. Són aquells sectors, en molts casos catalans de primera generació, que tenen dret a tenir el mateix nivell de prestacions, per exemple, que en molts casos tenen a la resta de l'estat. Per tant, més que mai, el discurs nacional d'esquerres va lligat a un projecte social de país. La història ens ho torna a demostrar.

Enric Rimbau

El PSC governarà en minoria fins a la tardor, quan es convocaran eleccions anticipades. Quina serà l'actitud de CiU respecte a aquest Govern?

—Les eleccions anticipades certifiquen el fracàs del tripartit, que només estava cohesionat per l'obsessió de mantenir CiU a l'oposició. Tot i que massa tard, s'ha fet el que calia fer. A partir d'aquest moment, oferim estabilitat parlamentària fins al 18 de juny.

—I després del referèndum, què?

—Ja veurem com van les coses i què pensa fer aquest Govern. Maragall s'haurà de limitar a ser un gestor, sense intentar fer coses estrambòtiques.

—Això vol dir que CiU deixa de fer oposició?

—En absolut, CiU es llança a guanyar el referèndum, que és el futur del país, i després a intentar un govern en solitari.

—La presentació d'una possible moció de censura, ara amb ERC fora del Govern, queda del tot descartada, doncs?

—Efectivament, tenim aquest compromís fins al referèndum. En qualsevol altre país democràtic, la moció ja s'hauria presentat, però no ho farem perquè hem d'actuar amb el màxim patriotisme per no fer més mal al país. Per sort, el model de construcció nacional de CiU és a les antípodes del nivell de demolició nacional que ha significat el tripartit.

—Aquesta "demolició nacional" inclou l'impuls d'un nou Estatut amb el vistiplau de CiU.

—L'Estatut s'ha aprovat perquè CiU ha jugat a fons les seves cartes, sense que fos una opció molt clara estratègicament. Parlo de demolició nacional perquè ha estat el pitjor govern de la història de Catalunya, i ERC, tan víctima, és clarament culpable d'aquesta demolició. Ha volgut jugar a primera divisió amb un equip de tercera, amb fórmules absolutament insòlites en la democràcia occidental.

—Esquerra n'és l'única responsable?

—Bé, cal sumar-hi la peculiaritat de tenir la plaça de president de la Generalitat vacant, tot plegat era una còctel explosiu. Maragall i el seu partit, ERC i la seva direcció, amb governants incompetents i governs sense projecte, han culminat el fracàs.